

PROSTAGLANDİNLER

Ecz. Levent ÜSTÜNES
E.Ü. Eczacılık Fakültesi
Farmakoloji Ana Bilim Dalı
Araştırma Görevlisi

1930'ların başlarında insan seminal sıvısı ve koçların aksesuar seks bezlerinin ekstrelerinin izole uterus ve barsak düz adelesi preparatlarında stimulan bir etkiye sahip oldukları ve intravenöz enjeksiyonundan sonra kan basıncını düşürdükleri bulunmuştur. Aktif madde İsviçre'de Von Evler tarafından tanımlanmıştır. Lipidde çözünebilir kompleks asidik bir materyel olan bu maddeye prostaglandin adını vermiştir. 1950'lerde Bergström, prostaglandin benzeri aktivite gösteren 20 karbonlu, doymamış, hidroksi ve keto süstitüentleri olan yağ asitlerini izole etti ve saflaştırdı; bu maddeler ve bunların kimyasal türevleri prostaglandinler olarak adlandırıldı. Bu türevlerin birbirlerinden ayırdedilmeleri harfler ve bu harflerin hemen altına yazılan rakam ve sembollerle sağlandı. Aynı zamanda prostaglandin benzeri maddelerin beyin ve diğer sinir dokusu, akciğer, böbrek, adrenaller ve dalak gibi birçok dokulardan elde edilebileceği saptandı. Son yıllarda prostaglandinlerin fizyolojik ve fizyopatolojik bir çok olaylarla ilgi-

li olabileceği hakkında çok sayıda bulgu vardır. Bugün prostaglandinlere olan ilgi önemli ölçüde onların terapötik uygulamaları alanına yönelmiştir.

1 — ÜREME FAALİYETİ ve PROSTAGLANDİNLER

a) Düz adele üzerine olan etkiler

Uterus düz adelesi PGF_2 A tarafından şiddetle kasılır. Prostaglandin E'lerin etkisi türlere ve hormonal duruma göre değişiklik gösterir; birçok laboratuvar hayvanlarında stimulan etkileri vardır; hamile olmayan insan miyometriyumunda gevşeme yaparken, hamilelik esnasında genellikle uterus üst segmentlerinde kasılmalara neden olurlar. Fallop tüplerinin PGE'lere olan cevapları ise proksimal segmentlerin kasılması ve distal segmentlerin gevşemesi şeklindedir.

b) Korpus luteum üzerine olan etkiler

Koyunda ve diğer memeli alt gruplarında prostaglandin F_2 A luteolitik bir etkiye sahiptir; bu etki yumurtalıkların korpus luteum kısmından progesteron üretimini ve salıverilişini inhibe etmek suretiyle olur. Aynı zamanda PGE_2 ile de luteolitik etki söz konusudur, fakat bu durum indirekt bir etkiyle meydana gelen yu-

murtalık kan akımındaki bir azalmayla ilgilidir. Hamile olmayan kadınlarda prostaglandinler progesteron saliverilişini etkilemezler; bununla birlikte bazı çalışmacılar hamilelik esnasında prostaglandinlerin plazma progesteron konsantrasyonunu düşürdüklerini bildirmektedirler.

c) Seminal sıvıda prostaglandinler

Cinsel birleşme esnasında ve sonrasında, erkeklerde ve kadınlarda genital kanallar içindeki sperm transportunda seminal prostaglandinlerin önemli bir rol oynadıkları ve genital mukoz membranlarda vazodilatasyon yaparak sperm beslenmesine yardım ettikleri düşünülmektedir. Fallop tüplerinin motilitesini etkilemek için yeterli miktarda prostaglandinler, seminal sıvıdan vajinal mukoza vasıtasıyla absorbe edilirler ve bundan dolayı ovuma (yumurtalığa) spermatozoa transportunu kolaylaştırırlar. Seminal sıvının PGE içeriği kısır erkeklerde düşük bulunmuştur.

d) Menstrüel sıvı

Menstrüel sıvı esas olarak endometriumdan salgılanan prostaglandin E₂ ve F₂A'yı içerir. Bunlar menstrüasyon esnasındaki uterus spazmalarından ve diğer düz adale aktivitesi belirtilerinden sorumludurlar. Aynı zamanda menstrüasyon sonrası dönemde korpus luteumun eski haline dön-

mesinde de rol aldıkları ileri sürülmektedir. Hamilelik testinin pozitif sonuç verdiği durumlarda, prostaglandin F₂ A veya E₂'inin intravenöz infüzyonu yada prostoglandin emdirilmiş tabletlerin vajina içine tatbikiyle gecikme periyodundan birkaç gün sonra menstrüasyon meydana getirilir. Prostaglandinlerin bu olaydaki mekanizmasının güçlü uterus kasılmaları oluşturmak suretiyle olduğu zannedilmektedir.

e) Prostaglandinler ve doğum

Amnion sıvısı, göbek kordonu ve plasental kan damarları E₁, E₂ ve F₁ tipi prostaglandinleri içerirler ve bunlar doğum esnasında anneye ait venöz kanda görülen prostaglandinlerin kaynağını oluşturabilirler. Fötal gelişmenin uygun bir anında fötal ve maternal plasentadan prostaglandinlerin saliverilişinin doğum olayını başlatan bir faktör olduğu ileri sürülmektedir.

Bu nedenle prostaglandinler doğumda doğum sancısını başlatmada kullanılırlar. Bu yöntem ilk kez Uganda da Karim ve çalışma arkadaşları tarafından oluşturulmuştur. Bu amaçla PGF₂ A ve PGE₂ kullanılırlar.

f) Prostaglandinler ve düşük (=Abortion)

Prostaglandinlerle düşük olayı meydana getirilebilir ve prostaglandinler hamileliğin

ilk üç ay'ından sonra terapötik düşük oluşturmak için özellikle faydalıdır. Çünkü hamileliğin 12. haftasından sonra cerrahi teknikler ciddi dezavantajlar taşırlar. Terapötik abortus sağlamak için prostaglandinler intravenöz infüzyon, amnion boşluğu içine intra-uterin enjeksiyon ve intravajinal olarak uygulanabilirler.

2 — PROSTAGLANDİNLERİN KARDİYOVASKÜLER ETKİLERİ

E verisi PG'lerin bugüne kadar incelendikleri tüm memeli türlerinde intravenöz olarak enjekte edildikleri zaman kan basıncında düşme oluşturmaktadır. Bu periferik direncin azalmasına bağlı olan bir durumdur.

Prostaglandinlerin F serilerine karşı oluşan kardiyovasküler cevaplar daha kompleksdir. PGF₂ birçok türlerde hızlı intravenöz enjeksiyonu takiben kan basıncında geçici bir yükselmeye neden olur (sıçan, köpek, insan), fakat diğer türlerde (örneğin kedi, tavşan) depresördür. PGA₂ ve A₂ ile diğer 19-hidroksi deriveleri belirgin vazodilatör ve depresör aktiviteye sahiptirler. Bu maddeler güçlü antihipertansif ajanlar olarak belirli ölçüde ilgi çekmektedirler.

3 — BÖBREKLERDEKİ ETKİLER

Böbreklerde, «PG sentetaz» aktivitesi esas olarak medulla-

da bulunmasına karşın inaktif ve enzim «PG dehidrogenaz» temel olarak kortekste lokalize olmuştur. Böbrekten izole edilerek bugün PGA₂ olarak tanımlanan madde daha önceleri medullin olarak bilinmekteydi; renal medullada aynı zamanda PGE₂ ve PGF₂ da mevcuttur. PGE₂ ve PGA₂ tipleri diüretik ve natridiüretik (sodyum atılımını arttırıcı) etkilere sahiptirler. Buna ilaveten prostaglandin A₂ (fakat PGE₂ değil) renal medüller dokununun metabolik aktivitesini inhibe eder.

Renal prostaglandinler hipertansiyonla ilgilidirler. Bir böbreğe giden kan akımını keserek oluşturulan deneysel hipertansiyonda, diğer böbrekte mevcut prostaglandin miktarının arttığı saptanmıştır; bundan dolayı eğer bu böbrek uzaklaştırılırsa kan basıncının daha da yükseldiği görülür. Tüm bunlara dayanılarak prostaglandinlerin normalde antihipertansif etki yaptıkları ve bu etkiyi periferik vazodilatasyonla hem de Na⁺ kaybına bağlı diürezi arttırarak veya her iki mekanizmayla sağlandıkları ileri sürülmektedir.

Bunların dışında prostaglandinlerin böbreklerdeki oto-regülasyon olayında da etkin rol aldıkları bildirilmektedir.

4 — ADRENERJİK MEKANİZMALARLA ETKİLEŞMELER

Prostaglandinler sempatik

stimülasyona cevap olarak adrenalin medulla ve dalaktan salıverilirler. Bu salıveriliş sinirlerin direkt stimülasyonundan çok iner ve dokunun aktivasyonundaki yükselmeye bağlı sekonder bir etki olabilir. Salıverilen prostaglandinlerin transmitter salıverilişini inhibe etmek üzere, sinir uçları üzerinde negatif bir feed-back mekanizmaya sahip oldukları ileri sürülmektedir. Çünkü prostaglandin E₁ ve E₂ nin izole perfüze kedi dalağı, tavşan kalbi ve kobay vas deferens preparatlarından sempatik sinir stimülasyonuna cevap olarak oluşan noradrenalin salıverilişini inhibe ettikleri gösterilmiştir.

5 — MİDE-BARSAK KANALI

Sindirim kanalı diğer tipleri de içermekle birlikte daha çok E ve F serisi prostaglandinleri bulundurmaktadır ve prostaglandin sentetaz aktivitesine sahiptir; bunların esas yerleşim yerleri mukozadır. Kurbağa barsaklarından salıverilen Darmstoff adı verilen maddenin başlıca PGE₁ ve PGF₁ dan ibaret olduğu gösterilmiştir. Peristaltik aktivite esnasında, dinlenme durumuna göre gastrointestinal dokudan daha büyük miktarda prostaglandinler salıverilmektedirler. Gerek bu durum ve gerekse izole GİS preparatlarında PG'lerin kasılmalar oluşturmaları, GİS de tonusun sür-

dürülmesinde PG'lerin önemli rol oynadıkları düşünülmektedir.

İnsanlarda prostaglandinler barsak krampları ve diyare oluştururlar; söz konusu bu diraye kısmen düz adale üzerindeki etkilere ve kısmen de barsak sekresyonu üzerindeki etkilere bağlıdır.

Histamin ve pentagastrin tarafından oluşturulan gastrik asit sekresyonu, mukoza kan akımında herhangi bir azalma olmaksızın E ve A serisi prostaglandinler tarafından inhibe edilir; sentetik bir analog olan 15 (S) - Metil - PGE₂ metil esteri, gastrik asit sekresyonu inhibitörü olarak PGE₂ ye göre 20 kez daha güçlüdür. Gastrik ülser olayının prostaglandin benzeri maddelerle tedavisi yönünden bu gün büyük bir ilgi vardır. Prostaglandin E₂ gastrik mukozada endojen olarak oluşan ve mide suyunda yaklaşık 2 mg/ml konsantrasyonunda bulunan bir maddedir. Oluşumu ve salıverilişini aspirin benzeri ilaçlar tarafından inhibe edilir ve bu ilaçları kullanmaya olan eğilimin gastrik iritasyon ve ülserler oluşturmaları, gastrik asit sekresyonu üzerinde prostaglandinlerin modulator etkilerinin kaybolmasına bağlanmaktadır.

6 — SOLUNUM YOLLARI

Akciğerler dolaşan kandan prostaglandinleri uzaklaştırır-

lar, PGE lerin akciğerlere giren miktarların %95 e varan kısmı uzaklaştırılır; PGF'ler daha az, PGA lar daha da az (% 35-70 oranında, uzaklaştırılırlar. Çünkü prostaglandinler PG-15-dehidrogenaz tarafından akciğerlerde hızla inaktif ve edilmektedirler.

Buna karşılık akciğerlerin bizzat kendileri prostaglandin içermektedirler. PGF₂ esasen akciğer parenkimasında ve PGE₂ ise bronşiyal duvarda bulunur. Bir miktar PGF₃ de mevcuttur, fakat prostaglandinlerin E₁, F₁ ve A serileri saptanamamıştır.

Astma olayında ortaya çıkan bronkospazmın, endojen olarak üretilen PGE₂ ve PGE₂ A nın etkileri arasındaki denge-sizliğe bağlı olabileceği ileri sürülmektedir. Çünkü PGE'ler bronşiyal düz adale üzerinde gevşeme oluştururken, PGF₂ ise kasılma meydana getirmektedir.

7 — LİPOLİZ

Serbest yağ asitlerinin plazma seviyelerinde artışa neden olan kateşölamınler ve endokrin hormonların (ACTH, TSH ve glukagon) lipolitik etkileri protaglandinler tarafından antagonize edilir. Bu etki bakımından en güçlü PGE₂; daha az aktif olan PGF ve sadece zayıf aktivitesi olan PGA dır.

8 — VÜCUT TEMPERATÜRÜ

PGE₁ in serebral ventrikül-

ler içerisinde enjeksiyonu vücut temperaturünde önemli, uzun süreli bir artma meydana getirir. Bu temperatur artışı parasetamol ve indometazin gibi antipiretik ilaçlar tarafından etkilenemez. Halbuki söz konusu bu ilaçlar bakteriel endotoksinlerce oluşturulan hiperpireksiyi (yüksek ateş) önlemede etkilidirler. Endotoksin kökenli ateş durumunda, serebrospinal sıvının prostaglandin konsantrasyonunda önemli derecede bir artış vardır, fakat bu artış prostaglandin sentezini inhibe eden parasetamol ve indometazin gibi ilaçlar tarafından önlenir. Deliller, ateş oluşturmak üzere temperatur kontrol merkezi üzerine etki eden prostaglandinlerin sentez ve salınışını bakteri endotoksinlerinin stimüle ettiğini (özellikle PGE.) ve söz konusu antipiretik ilaçların prostaglandin sentezi üzerinde etkili olduklarını kuvvetle desteklemektedir.

9 — İNFLAMATUAR REAKSİYONLAR

Prostaglandinler diğer farmakolojik aktivitesi olan maddelerle birlikte değişik tipte inflamatuvar ve hipersentivite reaksiyonlarında açığa çıkarlar. PGE₂ sıçanda carragen'in oluşturduğu inflamasyona uğramış bölgelerden sızan eksudalarda saptanmıştır. Hastalarda alarjik ekzamalı bölgelerden prostaglandin E₁, E₂, F₁,

F₂ karışımları saliverilir; anti-jenle mücadele eden izole perfüze kobay akciğerlerinden prostaglandin E₂ ve F₂ saliverilmektedir, arı ve belirli yılanlara ait zehirler dokulardan prostaglandinlerin açığa çıkışına neden olmaktadır; iris ve gözün ilgili yapılarını (göz kanalı, koroid kısım ve silier kısımların) inflamasyonlu durumu olan Uveitis'de «irin» olarak adlandırılan bir prostaglandin karışımının saliverilmesi söz konusudur.

10 — AĞRI

Aspirin ve benzeri antipiretik ve/veya antienflamatuar analjeziklerin prostaglandin sentetaz üzerindeki inhibitör etkileri prostaglandinlerin ağrı oluşturan stimulusların mediyatörleri olduklarını akla getirmektedir. Bununla beraber, prostaglandinler ağrı oluşumunda rolü olan duysal reseptörleri direkt olarak stimülator maddelere karşı ağrı eşliğini düşürürler ve bundan dolayı hiperaljezi oluştururlar. Köpekte dalak, epikard ve diz eklemi içine bradikininin verilmesine karşı oluşan refleks cevaplar indometazinler azaltılır, fakat prostaglandin E₁ veya E₂'nin verilmesiyle tekrar eski haline döner.

11 — TROMBOKSANLAR ve PROSTASİKLİN

Bu maddeler prostaglandin biyosentezinde endoperoksit ara maddelerinden oluşturulan stabil olmayan maddeler-

dir. Yağ asidi prekürsörü arisidonik asit olduğu zaman, ara madde kendisinden tromboksan A₂ ve PGI₁ (veya prostak-silin) nin oluştuğu PGG₂'dir.

Tromboksan sentetaz trombositlerde mevcuttur. Tromboksan A₂ güçlü trombosit agregasyonu (birleşmesi) oluşturan bir maddedir ve damar düz adalesini kuvvetle kasar. Trombositler homeostazis yönünden birleşmeyi başlatarak ve zarar gören damar endotelial tabakasına yapışarak homeostaziste başlatıcı role sahiptirler.

Tromboksan A₂ sentezinin sentezinin inhibisyonu trombosit agregasyonunu (birleşmesini) zayıflatır. Tromboksanların sentezi aspirin tarafından inhibe edilir; çünkü aspirin prostaglandin sentetazı inhibe eder. Bundan dolayı, ara maddeler olan endoperoksitlerin ve tromboksanları da kapsamak üzere endoperoksitlerden türeyen tüm ürünlerin oluşumu azaltır. Trombosit agregasyonunu azaltmada aspirinin normal bir dozunu etkisi 10 gün kadar devam eder. Aspirin ve diğer benzeri anti-inflamatuar ilaçların tromboenbolik hastalıkların tedavisinde bu nedenle önem taşıdıkları görülmektedir.

Tromboksan A₂ yaklaşık 30 saniyelik bir yarı ömre sahiptir ve trombosit agregasyonu yapıcı etkisi olmayan tromboksan B₂ ye dönüşür.

Prostasiklin sentetaz iŝe kan damarlarının intima tabakasında mevcuttur. Prostasiklin, tromboksan A₂'nin etkilerine zıt etkilere sahiptir. Güçlü bir vazodilatör ve birçok ajanlar tarafından oluşturulan trombosit agregasyonunun güçlü bir inhibitörüdür. Tromboksan A₂ gibi prostasiklin de kısa bir yarılanma ömrüne sahiptir, hızla hemen hemen inaktif, stabil bir bileşik olan 6-OXO-PGF₁ya dönüşür.

Bu sonuçların ışığında Vane ve çalışma arkadaşları normal olarak prostasiklin ve tromboksan A₂ aktiviteleri arasında bir denge bulunduğunu ileri sürmüşlerdir; bu durumda normal şartlarda damar içinde trombosit agregasyonu ve tromboz oluşumu önlenmektedir. Bununla beraber, homeostazis prostasiklin sentetaz aktivitesinde azalmaya neden olan damar duvarı kasları ile

başlatılır. Belirli lipid peroksidleri prostaskilin sentetaz inhibisyonu için güçlü ve selektiftirler. Böylece tromboksan sisteminin rakipsiz çalışmasına ve tromboz oluşumunun her an meydana gelebilir durumda olmasına izin verirler. Lipit peroksidleri vitamin E yeterliliği, karbontetraklorür zehirlenmesi, iyonize radyasyona maruz kalma, kanser ve ateroskleroz gibi belirli patolojik durumlarda ve aynı zamanda yaşlanma esnasında meydana getirilirler. Tromboksan A₂ ni nsentez veya etkisini selektif olarak inhibe eden ilaçların keşfi, sözkonusu bu ilaçların prostasiklin etkisini taklit etmeleri veya lipid peroksidlerinin oluşumunu önlemeleri nedeniyle trombotik hastalıkların profilaksi ve tedavisinde önemli bir hedef olarak görünmelerine neden olmaktadır.

K A Y N A K Ç A

- 1 — Textbook of Pharmacology W.C. Bowman, M.J. Rand, Second Edition, 198-
- 2 — Schizophrenia asa prostaglandin deficiency disease D. F. Horrobin. The Lancet, April 30, 1977, 936-937
- 3 — Prostaglandins and obesity P.B. Curtis-Prior. The Lancet, April 19, 1975, 897-899
- 4 — Prevention of Cerebral ischemic symptoms in cerebral vasospasm with Trapidil, an antagonism and selective synthesis inhibitör of Thromboxane A₂. Shiyeharu Suzuki, M.D., Eiji Sobota, M.D. and Takashi Iwabuchi, M.D., Neurosurgery, Vol. 9., No: 6, 1981.

İsveç IPSF Kongresi ve İzlenimleri

Ecz. Nejat KÖSEOĞLU**
Ecz. Tarık SAYINER**

Uluslararası Eczacılık Federasyonu F.I.P.'ın üyesi olan IPSF (International Pharmaceutical Students Federation) 1949 yılında Londra'da 8 ülke temsilcileri tarafından, dünyada ilk kurulmuş uluslararası eczacılık fakülte öğrencileri federasyonudur. Kurulduğundan günümüze dek IPSF her ülkedeki eczacılık öğrencilerinin oluşturduğu kuruluşları ve üyelerini birleştirmek amacını güden politik olmayan, mesleki bir organizasyon olarak çok yararlı çalışmalarda bulunmuştur. Bugün 5 kıt'ada, 30 ülkede IPSF'ye bağlı birlikler bulunmakta ve bunlar 60.000 öğrenciyi temsil etmektedir.

Bu kuruluşun amacı, her ülkedeki eczacılık öğrencilerinin birlikte çalışarak mesleki fikir ve bilgi alış-verişinde bulunmasını sağlamak, ortak sorunların tartışılması ve çözümü için gerekli olanakları vermek, tüm eczacılık öğrencilerinin uluslararası birlik oluşturarak geleceğe yönelik aktif çalışmalarına zemin hazırlamaktır.

IPSF'nin çalışmalarını şöyle özetleyebiliriz:

- 1) Bilgi sağlama ve eğitim (Information - Education)
- 2) Uluslararası Öğrenci Değişimi (Student Exchange) :

Öğrencilerin ve genç eczacıların yabancı ülkelerdeki eczacılık kuruluşlarında daha geniş bir deneyim ve bilgi edinmeleri için 1-3 ay

arasında değişen staj olanakları sağlar.

- 3) Geliştirme Fonu (Development Fund) :

Üye ülkelerden elde ettiği yardımlar ile gelişmekte olan ülkelerdeki eczacılık öğrencilerine maddi yardım toplamak.

- 4) Yayınlar (Publications) :

Yıl boyunca 3 veya 4 defa IPSF haber bültenlerini üyelere gönderilmektedir.

- 5) KONGRE (CONGRESS) :

Her yıl Ağustos ayı başında IPSF üye ülkelerden birinde bir kongre düzenler. Bu kongre süresince kurulların çalışma raporları okunur, sempozyumlar düzenlenir, mesleki tartışmalar yapılır, sosyal aktiviteler planlanır.

1982 IPSF Kongresi ise 2-12 Ağustos tarihleri arasında İsveç Eczacılık Öğrencileri Birliği S.N.A.P.S. (Swedish National Association of Pharmaceutical Student's) 'in organizasyonu ile başkent Stockholm'e çok yakın olan Sigtuna şehrinde yapıldı.

Sigtuna'nın seçilmesindeki ana etken hem Stockholm'e, hem de ülkenin tek Eczacılık Fakültesinin bulunduğu UPPSALA Üniversitesine olan yakınlığı idi. Kongreye katılan 33 ülkeden 142 öğrenci ve genç eczacı birbirlere ile bağlantı kurarak diğer ülkelerdeki eczacılık alanındaki gelişmeleri değer-

lendirdiler. Bu yılki kongrenin sempozyum konusu olan «KIRSAL ALAN ECZACILIĞI» (Rural Pharmacy) hakkında da bizlerle birlikte İ.Ü. Eczacılık Fakültesi'nden katılan arkadaşımız İ. Tayfun Uz-bay «Türkiye'deki Kırsal Alan Eczacılığı» (Pharmaceutical services in the rural areas of Turkey) başlığı altında sunduğu tebliğ bütün üyelerin ilgisini çeken bir konu oldu. Ayrıca aynı sempozyumda yer alan Belçika, Meksika, İrlanda temsilcilerinin yaptıkları konuşmalardan sonra diğer öğrenciler tarafından yöneltilen Türkiye Eczacılığı hakkındaki soruları cevaplama fırsatı bulduk.

Kongrenin ortak çalışmalar bölümünde ise öğrenciler gruplar halinde aşağıdaki konular üzerinde fikir alış-verişinde bulundular.

a) Uluslararası ve ulusal eczacılık öğrencileri birlikleri arasındaki işbirliği,

b) Eczacılık eğitimi görmüş mezunlar arasındaki işsizlik sorunu,

c) 3. Dünya ülkelerinde eczacılığın önemi,

d) Eczacılık alanında Kompüterin kullanımı,

e) Bitkisel halk ilaçları ile tedavi.

Bunlar içinde en büyük ilgiyi «Eczacılık alanında Kompüterin kullanımı» adlı çalışma çekti. Bilgisayarların yararları, gelişmiş ülkelerin kompüteri eczacılık alanında kullanımı ve bu konu hakkında geleceğe yönelik çalışmalar, hedefler tartışıldı.

Yapılan bilimsel geziler sırasında gezilen Rennen adlı eczane günümüzün modern eczanesine çok güzel bir örnek oluşturmakta idi.

Gelen tüm reçeteler kompütere

kaydedilmekte, böylece satılan ilaçlar hem stoktan düşülmekte, hem de fiyat hesaplaması yapılarak, ilaçların kullanımı ve hastanın adı, doktorun adı, dozu otomatik olarak etiketlere yazılarak reçeteye ve ilaç şişesinin üzerine yapılandırılmaktadır.

İsveç'te bulunan eczanelerin halen % 30'unda Kompüter kullanılmakta olup bu oranın 1983 yılında % 50'ye çıkarılması için bağlantılar yapılmıştır.

Bu örnek eczane (Rennen eczanesi) ile ilgili bazı rakamlar şöyledir:

Eczanenin kuruluş tarihi: 1893

Eczanenin modernizasyon

tarihi : 1982

Çalışan personel sayısı : 24

Eczacı : 2

Kalfa : 6

Eczane teknikeri : 13

Diğer çalışanlar : 3

3) Eczanenin kurulduğu

alan : 470 m²

a) Halka açık kullanım

alanı : 250 m²

b) Laboratuvar kısmı : 45 m²

c) Personele ait dinlenme

alanı : 70 m²

4) Bu eczanede ürünler iki bölümde satılmaktadır. Birinci bölümde satılmaktadır. Birinci bölüm Self-Servis bölümü olup burada sıhhi malzemeler ve reçeteye bağlı olmayan ilaçlar, mbüsterinin kendisi tarafından seçilerek alınmakta; ikinci bölümde ise reçeteye bağlı ilaçlar verilmektedir.

a) Self-Servis bölümündeki ilaç ve sıhhi malzeme türü : 900

b) Reçeteye tabi ilaç sayısı : 300

Diğer bilimsel geziler ise UPPSALA Üniversitesi Eczacılık Fakülte-

sine ve İsveç Eczaneler Birliği (APOTEKSBOLAGET)'ne yapıldı. Bu gezilerden elde ettiğimiz veriler ise şöyle idi:

Uppsala Üniversitesi Eczacılık Fakültesinde eğitim üç değişik şekilde yapılmaktadır.

1) Eczacı eğitimi (Pharmacist Line) 4 yıl sürelidir.

2) Farmasi doktoru eğitimi (Doctor of Pharmacy) 8-9 yıl süreli.

3) (Dispanser Line) 2,5 yıl süreli.

Ayrıca İsveç'te Prescriptionist denen yetişmesi içinde 1,5 yıllık yüksek öğrenime gerek vardır. Eczane teknikerleri ise lise eğitimi sırasında mesleki eğitim görmektedirler.

8 milyon nüfusu bulunan İsveç'te 676 eczane, 66 hastane eczanesi vardır. İsveç eczacılığında önemli bir yeri olan Apotehsbolaget ise piyasada tüketilen ilacın % 70'i sağlamaktadır ve yapısında 12.600 personel ve 800 eczacı bulunmaktadır. Bu birliğin en önemli görevleri hükümetin verdiği kararlar doğrultusunda piyasaya gerekli miktarda ilacı sağlamak, ülkede eczanelerin uygun bir şekilde dağılımını belirlemek, bütün bölgelerde ilaçları aynı fiyatta tutmak, eczane çalışanlarının emniyetini sağlamak, ilaçlar hakkında gerekli bilgi ve istatistiksel verileri toplamaktır.

IPSF'nin çalışmaları içinde ülkeler arası öğrenci değişimi de önemli yer tutmaktadır. Avrupa ülkelerinin birçoğu staj bakımından çok uygun olanaklar hazırlamakta, parasız kalacak yer temin etmekte ve hatta staj süresince belirli bir ücrette ödemektedir. IPSF öğrenci değişimi grubu her ülke-

deki bağlantı sekreterleri (Liaison Secretary) aracılığı ile verilen olanakları saptayarak öğrencilerin yabancı ülkelerde deneyimlerinin ve bilgilerinin artması için, öğrenci değişimini çok yararlı bir hak getirip işlerlik kazandırmaktadır.

IPSF'nin aktif çalışma gruplarından olan ESC Avrupa Alt Komitesi (European sub comitee) Eczacılık eğitiminin gelişmesi, standardize edilmesi gibi konularda araştırmalar yapmaktadır. Ayrıca eczacılık hakkında güncel bilgileri içeren yayınları üye ülkelere göndermektedir. Bunun yanında grup halinde ülkeler arasında öğrenci değişimine de bu komitenin öncülüğünde yakında başlanacaktır. ESC'nin «ECZACILIK ÖĞRENİMİNİN TEMEL PRENSİPLERİ» ve «MEZUNİYET SONRASI ECZACILIK EĞİTİMİ» konularında yaptığı araştırmalarda yayınlanmıştır.

IPSF'nin birçok ülkeye dağılmış bulunan bu aktif çalışmaları ve yararları değerlendirildiğinde yalnız biz eczacılık öğrencileri değil tüm kuruluşlara çok güzel bir örnek oluşturan işleme sistemi ile ideal bir federasyon olarak göz önüne gelmektedir. En önemli fonksiyonu Eczacılık öğrencilerini geleceğe dönük bir mesleki araştırmaya yöneltmesidir.

İsveç Eczacılar Birliği Başkanı Rune Lönngren kongrede yaptığı konuşmasında, «Şüphesizki, önümüzde gelecek günlerin nasıl olacağını görebileceğimiz bir kristal küre yoktur. Fakat gelişen olaylar bizim için birer sürpriz olmalı, bazı şeyleri önceden görebilmeli, tahmin edebilmeliyiz. Böylelikle olayları daha açıklıkla anla-

yabildiğimizi farkedeceğiz. Geleceği kavrayabilmek için ise ilk önce geçmişimizi iyi değerlendirmek gerekir. Çalışmalarımız geleceği etkileyecek şekilde olmalıdır.» sözleri ile tüm eczacılık öğrencilerine seslenerek, uluslararası birlikten alınan güç ile daha çok çalışıp eczacılık alanında daha da ilerle-

me amacını taşımalarını istemiştir.

Bizler de, bu düşünce doğrultusunda, diğer ülkelerdeki eczacılık kuruluşları ile bağlantı kurarak çağdaş eczacılık teknolojisinin en yeni bilgilerini ülkemizde uygulamanın yararlarına inanıyoruz.

* ULUSLARARASI ECZACILIK ÖĞRENCİLERİ FEDERASYONU

** EGE ÜNİVERSİTESİ ECZACILIK FAKÜLTESİ III. SINIF
ÖĞRENCİLERİ

"Ölümler ne saygılı, ne ağzı sıkı şeylerdir, kimseyi suçlamazlar."
Moli'ere

Eczacı Odaları Genel Kurulları Sonuçları

(Geçen Sayıdan Devam)

Trabzon Eczacı Odası'na genel kurul için izin verilmediği, bu nedenle iki yıldan fazla bir süredir kapalı olduğu, Ordu Eczacı Odasının ise, oda olarak varlığı bilinmediği için açılışına ve genel kurulunu toplamasına izin verilmediği, Bursa Eczacı Odası ise iki yılı doldurduktan sonra seçimlere gideceği öğrenildi.

Bu arada 27. Aczacı Odası Urfa'da açıldı. Fakat bu haberi Merkez Heyetinden resmen alamadık. Bu merkez heyetinin nasıl çalıştığının belirgin göstergesidir. Bir Merkez Heyeti ki, bırakın iş yapmayı, yeni adım atmayı, mesleğin sorunlarını halletmeyi daha kuruluşundaki bir olayı bile alt organlarına bildirmiyor. Akıl alası değil.

Yeni açılan 27. Bölge Urfa Eczacı Odası meslektaşlarımıza yeni kuruluşlarında başarılı çalışmalar diler, mesleğimize olumlu katkılarını ilgiyle bekleriz.

Bize ulaşan genel kurul sonuçlarını yayınlamaya devam ediyoruz.

22. BÖLGE MALATYA ECZACI ODASI

YÖNETİM KURULU:

Mütalaa KADIOĞLU
Temel YILMAZ
Mehmet ÇEKİRDEK
Yahya ÖZMUMCU
Abdurrahman GÖZÜBÜYÜK

ONUR KURULU:

Mehmet ÖZGÜNGÖR
Ülke SUNGUN
Mehmet SÖZEN
Turan ÜNÜVAR

BÜYÜK KONGRE DELEGELERİ:

Mütalaa KADIOĞLU
Mehmet ÇEKİRDEK
Şahin KUTLUK
Ömer AKŞİT
Ali TİRİT

DENETLEME KURULU:

Atilla ÖNAL
Şahin KUTLUK
Yurdağül SELÇUK

26. BÖLGE KASTAMONU ECZACI ODASI

YÖNETİM KURULU:

İsmet TOPÇU
Kemal HİMMETOĞLU
Hakkı GÜLTÜRK
Süleyman KÜÇÜKŞABAN
Yavuz BARIN

ONUR KURULU:

Semiha TOPÇU
Perran YÜKSEL
Hale İŞERİ
A. Gönül ÇOŞAR
Hatice KETHÜDAOĞLU

BÜYÜK KONGRE DELEGELERİ:

Kemal HİMMETOĞLU
Metin BAKIRCI
Süleyman KÜÇÜKŞABAN
İsmet TOPÇU
Cemal KETHÜDAOĞLU

DENETLEME KURULU:

Yıldız NUNOĞLU
Mehmet F. TOPKAR
Edip NAZLI

15-22 Ocak tarihleri arasında İzmir Devlet Tiyatrosunda oynanacak olan Fazilet Eczanesi isimli oyuna odamız toplu bile almıştır.

Daha fazla bilgi odadan alınabilir ve yer ayrılabilir.

İş Yerinden Çıkınca Gidilecek Yerler Var...

Yalçın ULUKAYA

«Padişahın biri mırıltı ve dedikodudan hiç hoşlanmazmış. Mırıltı ve dedikoduyu yasaklamış, ağır cezalar da koymuş.

Adamın biri, yasak masak demeden mırıldanır dururmuş. Adamı yakaladıkları gibi kadının önüne getirmişler. Kadı efendi sormuş soruşturmuş, sonunda:

— Meydanda yüz sopa vurunuz! emrini vermiş.

Adamı meydana götürmüşler, falakaya yatırıp sopaları tabanlarına vurmaya başlamışlar. Ne ki, adam bir yandan dayak yer, bir yandan da mırıldanmasını sürdürmüştü.

Dayak atan adam, dayak yiyen adama sorar:

— Sopalar hoşuna gitti galiba. Nedir bu? Mırıldanmayı bir türlü kesmiyorsun.

Dayak yiyen adam, aklına bir şey takıldığı için mırıldandığını söyler:

— Onun adını çıkaramadım. Mırıldanarak bulmaya çalışıyorum.

Falakacı da meraklanır bu kez; başlar mırıldanmaya:

— Adı mı? Sahi, neydi adı?

Derken merak, meydana toplananları da sarar...

Padişah duruma kızar... Bakar ki olacak gibi değil. Halkı susturmak için bir çıkar yol bulur:

— Bana altından bir saray yaptırın, size adını söyleyeyim!

Halk, bulur buluşturur... yaptırır.

Padişah:

— Sarayımın çevresine dünyada benzeri olmayan bir bahçe yaptırınlar söylerim adını!

Halk, yine paçaları sıvar ve bir gecede, görülmemiş bir bahçe yaptırır padişaha. Her istenilene yapan halk, padişahı kara kara düşündürmeye başlar. Daha zor bir koşul atmak ister ortaya. Akıllı vezirini yanına çağırıp durumu anlatır. Veziri de şöyle salık verir:

— Sultanım, çok kolay iş bul! Bahçenizdeki bütün incirleri toplatıp halka dağıtın ve çekirdeklerinin içlerini doldurup getirmelerini emrediniz. Göreceksiniz, hiç biri «incir çekirdeğini dolduramayacaktır.»

Halk günlerce, haftalarca, aylarca harıl harıl uğraşır, fakat incir çekirdeklerini dolduramaz kimse. Böylelikle de mırıldanmayı, dedikoduyu unutup giderler. Zaten vakit bulamazlar ki uğraşmaktan, incir çekirdeklerini dolduracağız diye.» (1)

Öykü bir yana, halkın tüm işi, tüm çalışması, incir çekirdeklerini doldurmak değil ya... Padişahın halkı da, incir çekirdeğini doldurmaya uğraşırken; geçinmek için daha yaşamsal şeylere zamanının çoğunu yine de ayırmak zorundaydı herhalde... Neyse... Öykü de bu gerçek atlanmış olmalı.

Bir yaşamda yaşayıp, o toplumdaki bağımsız olmak olanaksızdır. Ve,

«Yaşam ne eksik olursa
anlamını yitirir
Biliyormusunuz?
Yaşamı yaşanmaya değer
kılan gerçek,
Yüreğe işleyen gerçek!» (2)
diyerek, konuyu eczacıya çevirmek
istiyoruz.

Genel ekonomik sorunlardan,
toplum sorunlarından etkilenen
çalışma alanlarından biri olan ec-
zane ve kamu eczacılığında: ya-
şam koşulları zorlaşmakta. Aza-
lan cirolar, artan fiyatların karşı-
sında eriyen ücretler, iş bulmanın
ve eczane açmanın zorluğu... Gi-
derek çalışmakla üstesinden geli-
nemeyen zorluklar ve gizli iflas;
eczacıların kendi aralarındaki soh-
betlerde, çalışmalarını incir çekir-
deklerini doldurma eylemine ben-
zetmelerine neden olmakta.

Aslında yararlı eylem; insana
katkıda bulunan, ona birşeyler öğ-
reten ve onu ilerleten bir eylem
olsa gerek...

Bir tavşan için, en yararlı be-
sin, en iri ve tatlı havuç; en ya-
rarlı organ ise, sağlam ve uzun
arka ayaklardır.

Bir Senegalli için, en güzel yüz;
esmer, parlak ve yayvan burunlu
bir yüzdür.

Bir yazar için, en güzel yapıt;
biçim ve içerik uyumu, estetik dü-
zeyi yüksek yapıttır.

Bir eczane eczacısı için en gü-
zel çalışma; yeri ve cirosu iyi bir
eczanede, hem de geniş ve rahat
bir dükkanda, sağlıklı bir yaşam-
la, iyi koşullarda yapılan çalışma-
dır.

Bir bilim adamı için en iyi ça-
lışma; araç-gereç ve hammadde
olanakları bol, yardımcıları bilgili
ve dolgun ücretli yaşam koşulları
rahat, demokratik ve laboratuvar-

ları sağlıklı bir çalışma biçimidir.
Yaşam sürmektedir...

Tüm iyi ve tüm kötü yanlarıyla
yaşam sürmektedir...

İşin dışında da bir yaşam var-
dır... Her şeye karşın, insan kendi
koşullarında da güzeli yaratmalı-
dır; yaratabilir...

Ve sanat güzel şeyler ulaştırır in-
sana. Yaşamı güzelleştirir. İnsanı
eğlendirerek ,ona birşeyler sezdi-
rerek, öğreterek ilerletir ve yaşa-
mını güzelleştirerek onu her ko-
şulda mutlu ve yaşamsal kılar.
Gerçekçi ve özgür insana ulaşma-
nın yolu, yaşamın çağdaş yoru-
mundan geçer. Bu yoruma ulaş-
mada en yoğun uğraş kültür, en
önemli araç sanattır.

«Düşünce Sanat hayat ve faa-
liyetleri, bir uygarlığın en anlamlı
ifadesi olarak görülmüştür.» (3)
ve «Bizim uygarlık ölçütlerimiz,
içinde bulunduğumuz toplum ya-
pısını belirleyen ilişkilerin ulaştığı
düzeye bağlıdır.» (4)

Geliniz, bankaların arkasından,
laboratuvardan ya da hastaneden
çıktığımızda; eve, bir sohbet-
oyun-ıçki-müzik salonuna gitme-
den, ya da buralara gittikten son-
ra; kentimizde gerçekleştirilen bir
ya da birkaç kültür-sanat etkin-
liğine katılalım. Bu alışkanlığımı-
zı çoğaltalım. Sohbetlerimize bun-
ları da katalım.

İZMİR'DE BAŞLANILAN BAŞLICA KÜLTÜR VE SANAT ETKİNLİKLERİ VE YERLERİ 1— ATATÜRK KÜLTÜR MER-

KEZİ (Konak)

Panel, konferans, sergi, her cu-
ma gecesi, cumartesi öğleden son-
ra devlet senfoni orkestrası, her
ayın ikinci cumartesi gecesi Türk
sanat müziği konserleri.

2— RESİM VE HEYKEL GALE-
RİSİ (Konak - Atatürk Kültür
Merkezi Yanı)

3— SANAT-KOOP SANATEVİ
(Alsancak - Alsancak Vapur İske-
lesi Karşı Sokağı)

Kurslar, sergiler, sanat söyleşi-
leri, dinletiler ve SANAT-KOOP
ORTAKLAŞA KÜLTÜR ve SANAT
DERGİSİ çalışmaları.

4— FRANSIZ KÜLTÜR MER-
KEZİ (Talatpaşa Blv. - İTA Aka-
demisi Yanı)

Sergiler, konserler, her perşem-
be ve cuma orjinal ilginç filmler,
diğer kültür merkezlerinin filmle-
rinin filmleri, kurslar, gösteriler
ve tiyatro.

5— ALMAN KÜLTÜR MERKEZİ
(Çankaya - İtfaiye Arkası)

Sergiler.

6— TÜRK-AMERİKAN DERNE-
Ğİ (Alsancak - Çocuk Hastanesi
Yanı)

Sergiler, konserler, tiyatro ve
filmler.

7— FÜZEN SANAT GALERİSİ
(Alsancak)

8— VAKKO SANAT GALERİSİ
(Alsancak - 1. Kordon)

Sergiler ve sohbet.

9— İŞ BANKASI SANAT GALE-
RİSİ (Alsancak - 1. Kordon)

Sergiler.

10— AKBANK SANAT GALERİ-
Sİ (Konak)

11— SİNEMALAR:

a) AS SİNEMASI (Güzelyalı)

Şu sıralarda en iyi ve en ilginç
filmleri oynatmakta. Sinema kla-
siklerine ve orjinal filmeere yer
verilmekte.

- b) İZMİR SİNEMASI (Alsancak)
c) SEMA SİNEMASI (Konak)
d) ŞAN SİNEMASI (Konak)
e) ÇINAR SİNEMASI (Konak)
f) ELİF SİNEMASI (Karşıyaka)
g) Ve diğer kent sinemaları.

12— DEVLET TİYATROSU (Ka-
rataş)

Tiyatro

13— MEYDAN OYUNCULARI
TİYATROSU (Hatay - Hatay Si-
nemasında)

14— KİTABEVLERİ : İmza gün-
leri

- a) AYDIN KİTABEVİ (Konak)
b) İLERİ KİTABEVİ (Konak)
SSK Binaları
c) KONAK KİTABEVİ (Konak)
SSK binaları altı
d) SERGİ KİTABEVİ (Konak)

15— SANAT DERGİLERİ:

- a) YAZKO EDEBİYAT DERGİSİ
b) YAZKO ÇEVİRİ DERGİSİ
c) SANAT-KOOP ORTAKLAŞA
KÜLTÜR ve SANAT DERGİSİ
d) YARIN DERGİSİ
e) BİLİM ve SANAT DERGİSİ
f) SANAT-EDEBİYAT 81 DER-
GİSİ

- g) DÖNEMEÇ DERGİSİ
h) MİLLİYET SANAT DERGİSİ
i) VARLIK DERGİSİ
k) GÖSTERİ DERGİSİ
l) ÇAĞDAŞ ELEŞTİRİ DERGİSİ

16— GÜNLÜK GAZETELERİN
KÜLTÜR ve SANAT SAYFALARI:

- a) Cumhuriyet Gazetesi : Her
gün
b) Güneş Gazetesi : Her salı
c) Milliyet Gazetesi : Her cuma

17— DEVLET SENFONİ OR-
KESTRASI (Konak)

1— Enver Naci Gökşen - Atasözleri ve Deyimler - Koza Yayınları -

2— Alexander Tvardovski'nin bir şiirinden

3— Server Tanilli - Uygarlık Tarihi - İstanbul, 1979

4— Hilmi Yavuz - Yamyamlık Üstüne - Yeni Ortam Gazetesi -

YENİ AÇILAN ECZANELER

- BURCUM ECZANESİ** — Esentepe cd. 14. sok. 85/E Hatay/İZMİR
Ecz. Ümit ERENER
- AKDENİZ ECZANESİ** — Fevzipaşa cd. (Numanzade) 847 sk. 8/4
Ecz. Tülay ÇALDERE Konak/İZMİR
- ÖZGÜR ECZANESİ** — Mordoğan iskelesi no: 23 Karaburun/İZMİR
Ecz. Kadriye GÜRCAN
- AS ECZANESİ** — Kurudere cd. 79/C Salihli/MANİSA
Ecz. Oya TÖZGE
- YENİ LEVENT ECZANESİ** — 474 sk. 98/B Üçyol/İZMİR
Ecz. Gönül BAYKUL
- DEVA ECZANESİ** — Kurtuluş mh. Türkocağı cd. 1/A Tire/İZMİR
Ecz. Necmettin UÇMAZ
- SAGLIK ECZANESİ** — Kazımdirik cd. 81 Torbalı/İZMİR
Ecz. Zühre ŞAHİN
- ÇOBANİSA ECZANESİ** — Aşağı Çobanisa Bucağı MANİSA
Ecz. O. İlker YILMAZ
- GÖKÇE ECZANESİ** — Girne blv. no: 5/C Karşıyaka/İZMİR
Ecz. Müjgan DÖRTKÖŞE
- ÇEŞME ECZANESİ** — İnönü cd. no: 307/C Hatay/İZMİR
Ecz. Tülin TUNÇ
- SAGLIK ECZANESİ** — Yıldırım mh. Alankuyu sk. 61
Ecz. Ayfer ÖMERBAŞ Turgutlu/MANİSA
- GÖZDE ECZANESİ** — Yıldırım mh. Alankuyu sk. 63
Ecz. Sezer ŞİRİNÇUBUKÇU Turgutlu/MANİSA
- GÜNAT ECZANESİ** — Ballıkuyu cd. no: 234 Eşrefpaşa/İZMİR
Ecz. Atilla ŞALBİZ
- ÖZÜN ECZANESİ** — 1730 sok. no: 2/E Karşıyaka/İZMİR
Ecz. Nevin ÖZÜN
- YAZGAN ECZANESİ** — Mithatpaşa cd. no: 635/B İZMİR
Ecz. A. Edip YAZGAN
- GÜNGÖR ECZANESİ** — Mithatpaşa cd. no: 577/C İZMİR
Ecz. Nuri TETİK
- KARAKUYU ECZANESİ** — Karakuyu Köyü Torbalı/İZMİR
Ecz. H. Lamia SAĞSOY
- ERDİR ECZANESİ** — Hayrettinpaşa cd. no: 10/A Şirinyer/İZMİR
Ecz. Oya ERDİR

DEVİR ALINAN ECZANELER

- EROL ECZANESİ (ALEV ECZANESİ olarak)** — Mithatpaşa cd. 710/B
Ecz. Alev C. SARIGÖLLÜ **İZMİR**
- KAPILAR ECZANESİ** — Gaziler cad. no: 156 **Yenişehir/İZMİR**
- ÖZÜN ECZANESİ** — İkiçeşmelik cad. 174 **İZMİR**
Ecz. Necla BAL
- ERDEM ECZANESİ (CERRAHOĞLU ECZANESİ olarak)** Cengiztopel
Ecz. Ünal UZUN **cad. 44/A Bostanlı/İZMİR**
- AGORA ECZANESİ (YENİ AGORA olarak)** İkiçeşmelik cad. no: 45
Ecz. Aşkın AKDENİZ

NAKLEDİLEN ECZANELER

- YENİŞEHİR ECZANESİ** — Fevzipaşa bly. 17/A **İZMİR** adresine
Ecz. Tijen ÖLMEZ
- SOYLUER ECZANESİ** — Denizli ilinden, İnönü cd. 871/A adresine
Ecz. Feyzi SOYLUER **İZMİR**
- YENİ GÜNEŞ ECZANESİ** — Menderes cd. 329/1-A Şirinyer adresine
Ecz. İlhan YONTAN **İZMİR**
- LEVENT ECZANESİ** — Cemal Gürsel cd. 85/A adresine
Ecz. Adnan ŞAHİN **Bostanlı/İZMİR**

KAPANAN ECZANELER

ELHAMRA ECZANESİ		Konak Bölgesi	—	İZMİR
FUAR	»	Basmane	»	— İZMİR
EMEK	»	K.Yaka	»	— İZMİR
ÇİĞDEM	»	Konak	»	— İZMİR

Mesleğe Yeni Katılan Genç Eczacılar

Emel USLU
Taki TÜRKİYILMAZ
Vildan KINIK
İdem BAŞGEDİK
Ardeşir SADRİ
Belma YAZICI
A. Filiz ŞENGÜNAY
Semra ATAY
Fatma TAMER
Emel TUNCER
Gönül UĞUR
Neşe DALYANOĞLU
Işık SOYSAL (TAŞDEMİR)
Ayşin BERKER
E. Levent İSPİR
T. Yücel PAKSOY
M. Şükrü ERKMEN
Ülkü İZGÖREN
Osman OKUR
M. Refik DİKİCİ
Rasim TÜRK
M. Necip ARISOY
Lale KARAKOÇ
Muammer ŞEN
Orhan GENÇ
Güzin DEMİRYAS
A. Sema GENÇCAN
Zafer AKYOL
Canan NAMAL

Murat BODUROĞLU
Şadi ACAR
Cemil BAYRAKÇIOĞLU
Semra ÖZORUÇ
Mehmet BALAMAN
Ercüment ALP
Nadide KUTLUCA
Yakup ERCAN
Can ÖZDEMİR
Banu ÇELİKKALELİ
Semra PARLAR
Selma YILMAZER
Fuat ŞİRVAN
Perran ÖZTAN
Berrin GÖRGÜN
Hakkı KARASAKALOĞLU
Ali ÇOKSOYLUER
Sezin NURÇAK
A. Nurhan ERTEM
Meral YAZMAN
Levent KINACI
Özcan HACISALİHOĞLU
Özcan OYAN
Berna ESER
M. Abdul'ah ABDEL
Mahbuuben NEGADAMİN

Gerektiğinde adresler odadan
temin edilebilir.

İlaç ve Eczacılık Konusunda Basından Seçmeler

— İlaç ve Eczacılık Genel Müdürü Dr. Ecz. Okan ATAY 3.9.1982 günü TRT'ye yaptığı açıklamada sürsarj konusunda şunları söylemiştir: «İlaç fiyatlarının artışından dolayı zaman zaman aynı ilacın aynı tüketim yerinde iki değişik fiattan satılması gibi bir sorun ortaya çıkmaktadır. Bu durum hastada tereddüt uyandırmakta ve eczacı ile hasta arasında istenmeyen bazı sürtüşmelere yol açmaktadır. Bu hususta Bakanlığımız Maliye Bakanlığımıza müracaat ederek ilaçların Bakanlığımızca tesbit edilen son fiatla satılması ile oluşacak farkın vergi kazancı olarak hazineye intikalinin olup olmayacağı hakkında görüş talep etmiştir. Bu hususta gerekli çalışmalar devam etmektedir. (S.S.Y.B. Sağlık Bülteni)

— S.S.Y.B. Bakanı Prof. Dr. Kaya KILIÇTURGAY, «Toplu ilaç tüketimi olan kurumlarla bedeli devletçe ödenen ilaç giderleri, total sağlık harcamalarının % 50'si civarındadır Bu rakam örneğini Emekli Sandığı sağlık harcamalarında da gördüğümüz gibi % 70 dolayındadır. Sorunun büyük ölçüde, hekimlerimizin tedavi sahasına girmiş bulunan yeni bazı ilaçlar hakkındaki literatür bilgileri elde edememelerinden veya genelde çok dinamik bir değişim içinde bulunan farmakolojik bilgilerin tazelenmemesinden kaynaklandığı bilinmektedir.» demiştir. (SSYB Sağlık Bülteni)

— 2514 sayılı Bazı Sağlık Personelinin Devlet Hizmeti Yükümlülüğüne Dair Yasa'nın yürürlüğe girdiği 25 Ağustos 1981'den 8 Ekim

1982 tarihine kadar 625'i uzman 1606'sı pratisyen olmak üzere toplam 2231 hekim kur'a sonucu çeşitli ilere atanmıştır. (SSYB Sağlık Bülteni)

— Ankara Eczacı Odası Başkanı Nermin USAL, bu yıl sonuna kadar yaklaşık 500 ilacın satıştan men edilmesinin beklendiğini, bunun da her eczanede 250 bin TL'lik ilacın mühür altına alınması anlamına geldiğini vurgulayarak ancak zarara rağmen hiçbir eczacının bozuk ilaç satmadığını belirtti. (Yeni Asır, 27.11.1982)

— İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nedime ERGENÇ ülkemizde ilacın bir kâr aracı olarak görüldüğünü ve kâr getirmediği için en yaşamsal ilaçların üretilmediğini bildirdi. Ergenç, bu dönemde görülen ilaçların ya devlet eliyle doğrudan ithali veya devlet tarafından üretilmesini önerdi. (9.12.1982 Güneş)

— İLAÇ ZAMMINI, «Ekonomik Kurul» belirleyecek. Sağlık Bakanlığıyla anlaşamayan ilaç işverenlerinin sorunları Başbakanlıkta dinlenildi. Toplantı sonunda Başbakan Ulusu «Dilekleri not ediniz, bunları ekonomik kurulda ayrıca görüşelim» dedi.

Bazı ekonomik kurul üyeleri, işverenlerin haklı olduğu yanların çok olduğunu ve ilaçlara katılan ithal girdi fiyatlarının hergün arttığını belirterek zammın kaçınılmaz olduğu görüşünde birleştiler. İlaç zammının akıbeti Başbakan Ulusu'nun başkanlığında yapılacak Ekonomik Kurul toplantısında belli olacak. (7.12.1982 Hürriyet)

HABER-DUYURU-HABER

ODAMIZIN BAŞVURUSU OLUMLU KARŞILANDI RAHİM İÇİ ARAÇLARIN ECZANELERDE SATIŞINA BAŞLANDI

İzmir Eczacı Odası geçtiğimiz aylarda SSYB'ye başvurarak hamileliği önlemekte kullanılan rahim içi araçların 6197 sayılı yasanın 28. maddesine göre eczanelerde satılması gerektiği istemiştir. SSYB'den Sağlık Müdürlüğüne gelen tamim ile bundan böyle rahim içi araçların eczanelerde reçete karşılığı satılabileceği belirtilmektedir.

TÜRK ECZACILAR BİRLİĞİ MERKEZ HEYETİ GENEL KURULU SÜRESİZ ERTELENDİ

Anayasamızın 135. maddesinin «Kamu kurulu niteliğindeki meslek kuruluşlarının seçimlerinin yargı gözetiminde yapılması» amir hükmünü getirdiği bilgilerinizdendir. Anayasanın 11. maddesi gereği hemen yürürlüğe giren bu hüküm nedeni ile Danışma Meclisinde kamu meslek kuruluşlarının seçimlerinin ertelenmesi ve mevcut kurul ile organların görevlerine devam etmesine dair bir yasa kabul edilerek MGK'ya sunulmuştur. Bu gelişmeler ve zorunluluklar sonucunda 16-17-18 Aralık 1982 tarihlerinde yapılmasına karar

verilen 20. Büyük Kongrenin belirsiz bir süre ertelenmesine 30.11.1982 gün, 19/66-4 no ile Merkez Heyetince karar verilmiştir.

IŞIKLI NÖBET KUTULARI RAĞBET GÖRDÜ

Odamızca hazırlatılan tektepteki ışıklı nöbet kutularının satışına başlanmıştır. Odadan ve EDAK'tan sağlanabilecek nöbet kutularının fiyatı 3.500 TL. dir.

ECZACILIK AMBLEMİ YAPTIRILDI

Odamızca, yapıştırılabilir Eczacılık Amblemi hazırlanmıştır. Araba camı, vitrin camı vs. saydam yüzeylere içten yapıştırılabilen amblemler 50 TL. karşılığı Eczacı Odası ve EDAK'tan sağlanabilir.

HIFZISIHHA TOPLANTILARI YAPILIYOR

1598 sayılı umumi hıfzısıhha kanununun 23. maddesi gereği yapılan toplantılar sürmektedir. Toplantılara Ecz. Mustafa GÜLEÇ katılmaktadır.

ODAMIZ AVUKATI ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

Odamız İzmir Barosu Avukatlarından Av. Nedim ASLAN ile anlaşarak kendisinden avukatlık hizmetleri konusunda faydalanmaktadır.

ALKOL SATIŞ YERİNİN DEĞİŞMESİ

Odamız İzmir'deki alkol satış yerinin uygunsuz olduğu ve üyelerimizin ulaşımındaki güçlükleri nedeniyle uygun bir yerde alkol satış deposu açılmasını istemiş, Tekel Baş Müdürlüğü odamıza gönderdiği cevapta eskiden Çınarlı Bölgesinde faaliyet gösteren ispirto deposunun mahkeme kararı ile boşaltılması üzerine, bütün araştırmalara rağmen aynı bölgede kiralık bina bulunamadığından Salhane bölgesinde yer tutulduğu belirtilmiştir.

GÜNEY DENİZ SAHA KOMUTANLIĞI İLE SÖZLEŞME YAPILACAK

1983 mali yılında Güney Deniz Saha Komutanlığı ile sözleşme yapmak isteyen eczanelerin 25 Ocak 1983 Salı günü saat: 15.00 de Güney Deniz Saha Kom. İkmal Şube Müdürlüğünde bulunmaları gerekmektedir.

Odamızca 13 Kasım Cumartesi gecesi Fuar Ada Gazinosunda düzenlenen yemek büyük bir katılımı gerçekleştirilmiştir. Memnuniyetlerini belirten meslektaşlar, bu tür yemeklerin tekrarlanması arzusunda olduklarını vurguladılar. Bizde katılımları nedeniyle meslektaşlarımıza, ve geceyi renklendiren Ayhan Sök-

men Cumhuriyet Korosu mensuplarına teşekkürlerimizi sunar, butür yemeklerin yinelenmesini duyururuz.

Odamızca lokal kurma «girişimimize» katkı olması amacıyla «Eczacılık Flaması» hazırlatıldı. Beyaz saten kumaş üzerine altın yaldızlı eczacılık amblemi'ni taşıyan flamalar (küçük masa bayrağı) odamızdan sağlanabilir.

KÜTÜPHANE VE ECZACILIK MÜZESİ KURMA ÇALIŞMALARIMIZ

Daha önceki bültenlerimizde sizlere duyurduğumuz kütüphane ve müze kurma girişimimiz için siz sayın meslektaşlarımızın kitap, ilaç hazırlama gereçleri (eski havan, terazî, pilül tahtası vb.) ve bugün satıştan kalkmış eski preparat katkılarınızı bekliyoruz.

ÖZGÜN ÇALIŞMALAR

Meslektaşlarımızın, yapıp yayınlama olanağı bulamadığı eczacılıkla ilgili özgün çalışmalarını derlemelerini oda yönetim kurulumuz yayımlama kararı almıştır. Bu tür çalışmaları meslektaşlarımızın odamıza başvurmalarını bekliyoruz. Ayrıca oda bültenimizde yayınlanmasını istediğiniz bölgesel veya genel sorunlar, mesleğimizle ilgili çalışmalarınızı da odamıza bekliyoruz.

İzmir Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü 17.12.1982 tarih ve 45696 sayılı yazıları ile serbest eczanelerde, hasta sahiplerine ilaç verirken son derece dikkatli olunmasını ve kalfalarında uyarılmasını ve eğitilmesini istedi.

Odamız İzmir Levazım Amirliği ile yaptığı çalışma neticesi TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ ile yapılan eczane sözleşmeleri ile ilgili protokolde aşağıdaki ilgili maddeler belirlenmiştir.

Eczaneler tarafından reçete yazılmış ilaçların hastaya aynen verilmesi esastır. Ancak mecbur kalındığı durumlarda (ilacın imal edilmemesi, piyasada bulunmaması gibi) reçete yazılmış ilaç ile formül farmasötik şekil, ambalaj birimi ve fiyat yönünden aynı olduğu teknik kontrol yapan per-

sonel tarafından uygun görüldüğü takdirde bedeli ödenir. (Örneğin; Bactrim, Septrin, Tanderil, Myadril)

Dr. tarafından patent ismi ile yazılmayıp ilacın içerdiği ana maddeyle yazılan ilaçlar (Tetrasiklin, Ampisilin, Klo-ramfenikol, B-Kompoze, Polivitamin vs.) Eczanece verildiğinde ana maddeye uygunluğu teknik kontrolde uygun görüldüğü takdirde bedeli ödenir.

Askeri hastanelerde ordumamulü ilaç kalmadığı takdirde askeri hastane başeczacılığınca kalmamıştır damgası ile tastik edilen ilaçlar eczanelerce verildiğinde bedeli ödenecektir.

İtilaf halinde kupürlerin sürşarjlı olup olmadığı hususunda İl Sağlık Md.lüğünden tastikli resmi evrak istenebilir.